

Část V. – Osnovy

II. stupeň

KAPITOLA 27. - ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vzdělávací obor - vyučovací předmět: Zeměpis

1. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ZEMĚPIS

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Zeměpis patří k tradičním vyučovacím předmětům na základní škole a to 6., 7., 8. a 9. ročníku.

A to dvě hodiny týdně v 6. a 7. třídě a jednu hodinu týdně v 8. a 9. třídě. Předmět navazuje a obohacuje vlastivědu a prvouku a rozšiřuje vzdělanostní rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny, území ČR, v Evropě a dalších světadílech. Podstatným úkolem školního zeměpisu je integrace poznatků přírodovědných a společenských oborů, vytvářet soubor poznatků, dovedností a postojů pro ucelený pohled člověka na svět. Stojí na pomezí mezi předměty přírodovědnými a společenskými, což se projevuje i v tom, že má četné mezipředmětové vztahy. Do jeho obsahu jsou začleněny poznatky z řady dalších vyučovacích předmětů, jako je matematika, fyzika, chemie, přírodopis ale i dějepis či občanská výchova.

Proces vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- získali základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, o krajinné sféře a jejích hlavních složkách a aby si uvědomovali význam přírodních podmínek pro existenci lidské společnosti
- získali představu o jedinečnostech některých geografických objektů, jevů a procesů v krajinné sféře i o jejich určitých pravidelnostech, zákonitostech a vzájemných podmíněnostech a souvislostech
- byli schopni orientovat se v zeměpise světadílů, ve zvláštěnostech jejich obyvatelstva, aby získali informace o významných státech, jejich politickém zřízení, hospodářském a kulturním významu
- získali ucelený obraz přírodních, hospodářských a sociálních poměrů v naší vlasti a v jednotlivých jejích oblastech a v souvislosti s tím si uvědomovali postavení naší země v Evropě a ve světě
- získali trvalý zájem o poznávání nejen vlastní země ale i ostatních oblastí světa
- dovedli samostatně pracovat s různými druhy map, s grafy, statistickými materiály, vysvětlovat údaje v nich obsažené, spojovat poznatky z výuky s dalšími informacemi získanými v tisku, rozhlasových a televizních relacích, v populárně naučných časopisech a zároveň i používat získané vědomosti v praktických situacích

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

- dovedli posuzovat a srovnávat sociální a hospodářské jevy ve vlastní zemi s obdobnými či odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku, chápat kulturní i mentální zvláštnosti různých lidských ras, národů a kultur,
- rozvíjeli kritické myšlení a logické uvažování, aby dovedli aplikovat získané poznatky v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s využitím obrazových materiálů, map, odborné literatury a videoprogramů
- skupinová práce (využití map, pracovních listů odborné literatury, časopisů, internetu)
- projektová výuka
- zeměpisné vycházky s pozorováním, exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- vyhledávání, shromažďování, třídění, posuzování a porovnávání získaných informací
- využívání již získaných dovedností a údajů z ostatních předmětů, k práci s počítačem a především podporuje používání cizího jazyka
- používání odborné terminologie
- zájmu o svět kolem a motivuje žáka, aby o událostech a problémech nejen v místním regionu, ale na celém světě přemýšlel

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování určitých (předem stanovených) pravidel vzájemné komunikace
- naslouchání, respektování názorů druhých a přiměřené reakci
- Přesnému, věcnému vyjadřování při prezentaci svých prací, různých textů, grafů, obrazových materiálů a jiných forem verbálních i neverbálních
- používání odborného vyjadřování v různých oblastech činností a využívá je
- využívání znalostí a dovedností v oblasti cizího jazyka a výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Učitel žáky vede k:

- schopnosti formulovat problém a hledat různé varianty řešení

- samostatnosti, tvořivosti a logickému myšlení
- vyhledávání a integraci informací z různých informačních zdrojů
- využívání metod, při kterých docházejí k závěrům a řešení sami žáci
- schopnosti spolupracovat ve skupině při řešení problému
- k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků, argumentaci

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- osvojování schopnosti spolupráce a společného hledání optimálního řešení problémů tím, že podporuje skupinovou výuku, využívá kooperativní a inkluzivního vyučování
- schopnosti zastávat v týmu různé role
- pocitu zodpovědnosti za svá jednání a plnění přidělených úkolů ve skupině
- schopnosti kriticky hodnotit práci týmu, svoji práci v týmu
- ochotě pomoci a o pomoc požádat
- dodržování společně předem dohodnutých pravidel chování, dohodnuté kvality, postupů a termínů

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- dodržování pravidel slušného chování a k respektování názoru druhých
- pochopení a ohleduplnému vnímání jiných kultur, toleranci k jejich hodnotám, názorům a zvykům
- aktivní ochraně životního prostředí a k aktivní ochraně jejich zdraví
- schopnosti správně jednat v různých život ohrožujících situacích
- pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- vytváření si návyků a postojů vedoucích k ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- dodržování pravidel bezpečného chování ve třídě i v terénu
- efektivní práci a k pozitivnímu vztahu k práci
- používání moderních technologií, vyhledávání různých zdrojů informací a využití znalostí cizího jazyka
- zájmu o pracovní příležitosti nejen v ČR, seznamuje žáky s různými profesemi blízkým vztahem k zeměpisu

Průřezová témata:

- EV: problémy životního prostředí, globální problémy, vztah člověka k životnímu prostředí a jeho vliv, důležitost NP a jejich ochrana
- MV: práce s médii, získávání informací, kritické čtení a vnímání mediálního sdělení a jeho interpretace, práce v týmu
- OSV: rozvoj schopnosti poznávání, kreativita při řešení problémů, poznávání odlišných kultur, náboženství střet s jinými názory a jejich respektování, vytváření hodnot a postojů
- VDO: formy státního zřízení, dodržování lidských práv a svobod v jednotlivých oblastech světa, principy demokracie, respektování kulturních, etnických a jiných odlišností
- EGS: objevování Evropy, světa a uvědomování si souvislostí, provázanosti a vazby mezi lokální, národní, evropskou a globální úrovní, uvědomování si problémů na celosvětové, globální, úrovni, naši sousedé v Evropě
- MKV: kulturní odlišnosti různých etnických skupin žijících v ČR a na světě, lidské vztahy, tolerance, principy solidarity, multikulturní společnost, rasová snášenlivost

2. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU ZEMĚPIS

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí a umí vysvětlit pojmy: glóbus, měřítko glóbu, poledníky, rovnoběžky, rovník, hlavní poledník, dovede je ukázat na glóbu, dokáže použít glóbus k demonstraci rozmístění oceánů a pevniny - dokáže se zadanými souřadnicemi najít polohu určitého místa a naopak, zná pojmy zeměpisná délka a šířka - dokáže rozeznat druhy map podle obsahu a měřítka, umí základně pracovat s měřítkem mapy, umí pracovat s mapovým klíčem a rozumí značkám a barvám na mapách, určit světové strany podle mapy i bez ní, - orientuje se v zeměpisných atlasech, a umí používat rejstřík k vyhledávání míst na Zemi - umí určit časová pásma a čas na různých místech Země pomocí školního atlasu - dokáže vysvětlit příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, chápe podstatu a úlohu 180 a 0 poledníku - umí charakterizovat na základní úrovni vesmír a sluneční soustavu, ví co je to Slunce a zná jeho důležitost, umí vyjmenovat planety sluneční 	<p>Znázorňování Země</p> <ul style="list-style-type: none"> • glóbus, zeměpisná síť • zeměpisná poloha • druhy map a práce s nimi • práce s atlasem • časová pásma <p>Naše planeta ve vesmíru</p> <ul style="list-style-type: none"> • vesmír, sluneční soustava 	<p>EGS – svět nás zajímá, důsledky pohybů Země pro život lidí na světě, život na jiných planetách, možnosti „cestování“ vesmírem)</p> <p>OSV – rozvoj schopností a poznávání, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje</p> <p>M- převod jednotek (km, m, cm), práce s měřítkem, poměr, určování času</p> <p>ČJ – skloňování slova glóbus</p> <p>OV- režim dne</p> <p>D, PŘ – tematické mapy</p> <p>Zeměpisná vycházka, práce s mapou, orientace podle mapy v krajině</p> <p>M – porovnávání rozměrů Slunce,</p>	<p>práce v terénu – zem. Vycházka, používání kompasu či busolu</p> <p>možnost exkurze do Vojenského kartograf. Ústavu v Dobrušce</p> <p>tvorba vlastních jednoduchých map a plánů okolí</p> <p>práce s turistickou mapou, návrh výletu, kilometrůž, profil (obtížnost) terénu, práce se značkovým klíčem</p> <p>pracovat jen se základními měřítky</p>

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
<p>soustavy a postavení vzhledem ke Slunci</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje polohu, povrch a pohyb Měsíce, dovede zdůvodnit rozdílnou teplotu na přivrácené a odvrácené straně měsíce, zná pojmy planetky, družice planet, meteory, komety, Galaxie a Mléčná dráha - dokáže posoudit postavení Země ve vesmíru, tvar, rozměry, dokáže objasnit důsledky pohybů Země kolem své osy a kolem Slunce pro život na Zemi, umí vysvětlit střídání dne a noci a ročních období - umí velmi stručně vysvětlit pojem polární noc a polární den a čím jsou tyto jevy způsobeny 	<ul style="list-style-type: none"> • přirozená družice Země – Měsíc • Země a její hlavní pohyby • Východ a západ Slunce během roku a v různých zeměpis. šířkách 	<p>Měsíce, Země F – gravitační síla Země D – vývoj poznání o tvaru Země, hvězdáři, mořeplavci Ov – kalendář Př – roční období – změny v přírodě, život na Měsíci Čj – 2 významy slova den</p>	<p>Důležité vysvětlovat pohyby Země a jejich důsledky co nejnázorněji, protože je to v 6. ročníku obtížné učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí pojem krajinná sféra a zná její složky - umí popsat a objasnit stavbu zemského tělesa, dna oceánů - vysvětlí pojem krajinná sféra a zná její složky 	<p>Co vytvořila příroda</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavba Země 	<p>EGS (pochopení základních přírodních zákonitostí, souvislostí, vliv člověka v globálním měřítku na planetu – globální problémy - ozónová díra, skleníkový efekt)</p>	<p>Nutnost pochopení vzájemné souvislosti mezi nadmořskou výškou a zeměpisnou šířkou a rozložením jednotlivých typů kraje a především,</p>
<ul style="list-style-type: none"> - umí popsat a objasnit stavbu zemského tělesa, dna 			<p>závislost</p>

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
<p>oceánů</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v procesech, jevech v litosféře, umí vysvětlit proces zemětřesení a sopečné činnosti a co tyto jevy způsobuje, dokáže popsat jednotlivé horotvorné činitele a činitele kteří způsobují zarovnávaní zem. povrchu - orientuje se v základních procesech a jevech v atmosféře, zná složení atmosféry a dovede pracovat a používat pojmy: počasí, meteorologické prvky, pasáty, monzuny, podnebí a podnebné pásy, - umí základním způsobem objasnit oběh vzduchu v atmosféře - umí spočítat průměrnou denní a př. měsíční teplotu, pozorovat a zaznamenat počasí v místě bydliště - umí vymezit 4 základní podnebné pásy na mapě a zná jejich stručnou charakteristiku - zná pojmy skleníkový efekt a ozónová díra a ví čím jsou tyto jevy způsobeny a jak bychom jim mohly předcházet - seznámí se s rozložením vody na Zemi - pracuje s pojmy: oceán, moře, voda na <ul style="list-style-type: none"> - na pevnině, ledovce, podpovrch. voda, záliv, úmoří, průliv apod. - umí vyhledat a ukázat na mapě největší oceány, moře, řeky a naučené pojmy - popíše složení půdy, stručně půdní typy a druhy, zná základní pojmy: humus, matečná hornina, půdní eroze a dokáže vysvětlit co ovlivňuje výskyt půd na světě 	<ul style="list-style-type: none"> • Litosféra • Atmosféra • Hydrosféra • Pedosféra 	<p>ENV- ekosystémy (vodní zdroje – moře), základní podmínky života (pitná voda), lidské aktivity a problémy ŽP (vliv průmyslu na ŽP)</p> <p>- důležitost vody na zemi, odpovědnost ve vztahu k biosféře, ochrana přírodních zdrojů, kvality ovzduší</p> <p>MV – práce s daty a informacemi týkajícími se počasí (televize, internet, předpověď počasí)</p> <p>Př – vznik krajinných sfér, stavba Země, exogenní a endogenní procesy, horniny, nerosty, rozmístění rostlinstva a živočišstva na Zemi, živá a neživá složka půdy a její důležitost, fotosyntéza</p> <p>ČJ – četba, synonyma – klima, podnebí</p> <p>F – teplota a její měření, tlak, hustota, změny skupenství</p> <p>ICT – využití internetu při vyhledávání informací a tvorbě menšího projektu, či skupinové práci</p> <p>Projekt – klimatické pásy a příslušné typy krajiny včetně fauny a flóry</p>	<p>zastoupení jednotlivých druhů rostlin a živočichů, také možnosti života lidí</p> <p>v jednotlivých typech krajiny</p>

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě - umí určit a lokalizovat jednotlivé přírodní krajiny v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - zná typické živočichy a rostliny nacházející se v jednotlivých krajinách a v oceánech a mořích 	<ul style="list-style-type: none"> • Biosféra 		
<ul style="list-style-type: none"> - vyhledat na mapě světa Severní ledový Oceán, charakterizovat význam a jeho hospodářské využití, seznámit se s ekologickou problematikou oceánů - umí na mapě vyhledat polární oblasti, uvést jejich rozdíl a také jejich význam, dokáže charakterizovat život v polárních oblastech (biosféru) 	<ul style="list-style-type: none"> • Severní ledový oceán • Antarktida, Arktida 		Využívání různých zdrojů informací – encyklopedie, televize, internet, zeměpisné pořady Tvorba plakátů týkajících se oblastí Afriky závěrečná práce: Jak vidím Afriku já, (volná
<ul style="list-style-type: none"> - dokáže vyhledat na mapě světa, určit zeměpisnou polohu - dokáže charakterizovat členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo a 	<ul style="list-style-type: none"> • Afrika 	EGS- mezinárodní spolupráce, pomoc při řešení problému hladu, negramotnost, nemoci - AIDS, malárie apod., nadnárodní firmy, možnost investic	práce, záleží na každém žákovi, diskuse, vysvětlení a

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
<p>využít k tomu poznatky získané v předchozí kapitole</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí charakterizovat obyvatelstvo a hospodářství, vymezit chudé a bohaté státy Afriky a základní příčiny jejich hospodářského růstu či úpadku - dokáže s pomocí mapy charakterizovat jednotlivé zeměpisné oblasti Afriky, určit nejvýznamnější státy těchto oblastí 		<p>v zahraničí, využití oceánů, oteplování – mezinárodní spolupráce a výzkum</p> <p>MV- kulturní diference, mezilidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru, solidarity, spolupráce mezi národy</p> <p>Př- fauna a flóra, podmínky pro zemědělství</p> <p>D- objevitelé a nejstarší obyvatelé, kolonizace, význam obchodu v minulosti</p> <p>Ov – lidská práva</p> <p>M – porovnávání grafů a číselných údajů</p> <p>Čj – čtení</p>	<p>obhajoba své práce</p> <p>Řešení problémových úkolů: Proč chránit polární oblasti? Čím mohou být ohroženy? Můžu se dostat do polárních oblastí? K čemu slouží Antarktida a čím je? Co je to AIDS, jak tomu předcházet? Je tento problém celosvětově řešitelný? Můžeme jet do Afriky? Co nás může ohrozit?</p>

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - Žák umí vyjmenovat a vyhledat na mapě světa všechny oceány, umí je porovnat z hlediska jejich polohy a rozlohy, dokáže charakterizovat jejich hospodářské využití a poukázat na stav a problémy životního prostředí oceánů - dokáže charakterizovat polohu, rozlohu, členitost pobřeží, povrch podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství jednotlivých kontinentů - s pomocí mapy lokalizovat hlavní teritoria Australského svazu a nejvýznamnější státy Oceánie - vyhledat a ukázat na mapě největší města Austrálie a Nového Zélandu - dokáže vyhledat na mapě a charakterizovat jednotlivé oblasti Severní, Jižní Ameriky a Latinské Ameriky, významné oblasti koncentrace obyvatel a průmyslu - dokáže najít a vyjmenovat důležitá hlavní města S a J Ameriky popř. nejdůležitější představitele - dokáže posoudit aktuální hospodářskou situaci vybraného státu a dokáže vybrané státy porovnat - dokáže vyhledat na mapě a charakterizovat významné kulturní a zeměpisné oblasti Asie, jejich 	<ul style="list-style-type: none"> • Indický, Tichý, Atlantický oceán • Austrálie • Oceánie, Nový Zéland • Severní Amerika • Latinská Amerika • Jižní Amerika 	<p>OSV – rozvoj schopností a poznávání (poznávání jiných národů a jejich života, porovnávání se životem u nás, vytváření hodnot a postojů, rozvoj schopností kreativní myšlení, vytváření řešení problémových situací, kooperace a kompetice, diskuse nad problémy)</p> <p>VDO- občan, občanská společnost a stát, prvky demokracie, formy vlády a státní zřízení ve světě</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá - integrace, spolupráce zemí, postavení ČR ve světě, vliv globálních problémů, cestování</p> <p>MKV – kulturní diference, mezilidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru, solidarity, tradice, problémy rasismu, život v rozdílných částech zeměkoule</p> <p>ENV – ekosystémy – tropický deštný les, základní podmínky života – zdroje, lidské aktivity a problémy ŽP, stav životního prostředí, jeho ochrana a spolupráce při ochraně životního prostředí, možnosti nápravy</p> <p>MDV – zdroje informací, aktuality,</p>	<p>Poznávat způsoby života v jiných zemích, kulturní a hospodářské odlišnosti. Poznávat země se zaměřením na cestovní ruch a významné památky a zajímavosti</p>

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>nejvýznamnější státy a hlavní města, hlavní hospodářské oblasti a koncentrace obyvatel</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí popsat a zdůvodnit postavení Japonska v asijském regionu, charakterizovat nově industrializované země J. a JV. Asie - zvládne posoudit aktuální pozici Číny a Ruska ve světě, jejich politické a hospodářské postavení - s pomocí mapy umí charakterizovat a Vyhledat zeměpisné oblasti Ruska, evropskou část a asijskou část, vyhledat hlavní město a další hospodářsky nebo kulturně důležitá místa 	<ul style="list-style-type: none"> • Asie 	<p>práce s dostupnou technikou, vyhledávání zeměpisných pořadů</p> <p>Př - lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv krajiny na osídlení a naopak, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní, chemický a potravinářský průmysl, hlad, HIV</p> <p>D- významné technické objevy, nejstarší osídlení, význam objevných plaveb, vznik kulturních památek v minulosti</p> <p>Ov – lidská práva, obnovitelné a neobnovitelné zdroje, životní styl</p> <p>Rv- rozdílné podmínky života lidí v různých částech světa</p> <p>Cj – čtení,</p> <p>M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění,</p> <p>Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů,</p> <p>F – typy elektráren, dopravních prostředků</p> <p>Projekty, skupinové práce</p> <p>Přírodní krásy Severní a Jižní</p>	<p>v dané oblasti. Možnost vytvoření jednoduchého poznávacího zájezdu po vybrané oblasti – skupinová práce</p>

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
		Ameriky, Státy Asie	

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - Žák dokáže popsat zeměpisnou polohu a rozlohu Evropy, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje - Umí charakterizovat obyvatelstvo a hlavní hospodářské oblasti a aktivity v Evropě - Umí rozdělit Evropu podle určitých kritérií a vyhledat jednotlivé oblasti v mapách, jednotlivé zeměpisné a kulturní oblasti, také hlavní soustředění obyvatelstva a hospodářství - Dokáže charakterizovat hospodářsky a politicky nejvýznamnější státy Evropy, zná hlavní města evropských států - Dokáže srovnat a najít odlišnosti mezi jednotlivými zeměpisnými oblastmi Evropy - Je schopen zhodnotit stav životního prostředí, životní úroveň v jednotlivých oblastech - Vyhledá na mapě nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu a dovede posoudit přírodní, společenské, hospodářské a kulturní podmínky pro cestovní ruch - Ví, co je to Evropská Unie, zná její důležitost a umí vyjmenovat členské státy, ví, kde je hlavní sídlo EU a jaké jsou hlavní cíle a záměry EU, zná společnou měnu 	<p>Evropa</p> <ul style="list-style-type: none"> • politické a hospodářské rozdělení Evropy • Jižní Evropa • Západní Evropa • Severní Evropa • Střední Evropa • Východní Evropa • Jihovýchodní Evropa • EU 	<p>OSV – rozvoj schopností a poznávání, kooperace a kompetice poznávání jiných národů a jejich života, porovnávání se životem u nás, vytváření hodnot a postojů, rozvoj schopností kreativní myšlení, vytváření řešení problémových situací, diskuse nad problémy</p> <p>VDO- občan, občanská společnost a stát, prvky demokracie, formy vlády a státní zřízení v Evropě</p> <p>EGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané, integrace, spolupráce zemí, postavení ČR v Evropě a EU, možnost cestování a pracovních příležitostí v zahraničí,</p> <p>MKV – kulturní diference, mezilidské vztahy, etnický původ, tradice, problémy rasismu, život v rozdílných státech Evropy</p> <p>ENV – základní podmínka života (zdroje), lidské aktivity a problémy ŽP, stav životního prostředí, jeho ochrana a spolupráce při ochraně životního prostředí, možnosti nápravy</p>	<p>Poznávat způsob života v ostatních zemích EU, životní úroveň, památky, možnosti cestovního ruchu a porovnávat s ČR</p> <p>Projekt – státy Evropské unie Exkurze – Drážďany</p> <p>Ov – lidská práva, obnovitelné a neobnovitelné zdroje, životní styl</p>

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
		<p>Př - lidské rasy, podmínky života na Zemi, vliv krajiny na osídlení a naopak, obživa obyvatelstva, produkty rostlinné a živočišné výroby, suroviny pro textilní, chemický a potravinářský průmysl</p>	<p>Rv- rozdílné podmínky života lidí M – rozbor grafů, kartogramů, porovnávání čísel, určování hustoty zalidnění, Ch – využití nerostných surovin, chemický průmysl, petrochemie, složení výfukových plynů, F – typy elektráren, dopravních prostředků D- významné technické objevy, průmyslová revoluce, vznik kulturních památek v</p>

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
			minulosti

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - Žák umí charakterizovat polohu ČR v kontextu Evropy, vyjmenovat sousední státy, dokáže popsat povrch, vodstvo, podnebí - dokáže na mapě vyhledat hlavní horopisné celky a vodní toky - dokáže odůvodnit rozmístění půd, rostlinstva a živočišstva - posoudí aktuální otázky životního prostředí, umí vyjmenovat národní parky ČR - dokáže popsat a odůvodnit rozmístění obyvatelstva a sídel ČR, pracuje s údaji o počtu obyvatel - dokáže zhodnotit údaje o rozmístění průmyslu a zemědělství v závislosti na podmínkách, popíše hlavní nejpoužívanější druhy dopravy - zná stručnou historii vzniku České republiky - dokáže pojmenovat a vyhledat na mapě vyšší územně samosprávné celky – kraje a charakterizovat je z hlediska přírodního, kulturního a hospodářského významu - dokáže porovnat jednotlivé regiony, jejich hospodářskou vyspělost - vyhledá na mapě největší a nejvýznamnější sídla - zná hlavní kulturní a přírodní památky, dokáže sestavit výběr turisticky přitažlivých míst - orientuje se v území místní krajiny a charakterizuje přírodní, sídelní, hospodářské kulturní a ekologické poměry území 	<p>Česká republika</p> <ul style="list-style-type: none"> • obecná charakteristika • územní členění 	<p>OSV – rozvoj schopností a poznávání, kooperace a kompetice, hodnoty, postoje, vytvoření vlastního názoru na postavení ČR v Evropě, stav hospodářství</p> <p>- rozvoj spolupráce při skupinové práci, obhajoba vlastní práce, návrhy řešení problémů místní krajiny</p> <p>VDO – občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p> <p>EGS – Objevujeme Evropu a svět - poloha státu na mapě světa, orientace, vzájemné vztahy mezi národy, cestování – volný pohyb osob v EU, - postavení hospodářství v rámci EU a světa, rozvoj služeb</p> <p>MKV- kulturní diference, mezilidské vztahy, etnický původ</p> <p>ENV- ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy ŽP, vztah člověka k prostředí, stav přírody, ochrana přírody, Národní parky, vliv hospodářství na životní prostředí – průmysl, elektrárny, těžba nerostných surovin, doprava, cestování</p>	<p>Vytvořit si ucelený obrázek stavu ekonomiky, hospodářství, populace, možností a podmínek pro další rozvoj ČR. Omezit se pouze na nejdůležitější hospodářská odvětví</p> <p>Práce s mapou, vyhledávání informací</p> <p>Projekt – zpracování vybraného kraje, interpretace, sestavení výletu pro daný kraj</p> <p>Skupinová práce – místní krajina</p> <p>Exkurze – průmyslový závod</p>

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> - navrhuje a snaží se vymyslet řešení problémů místní krajiny 		<p>MDV- sběr, třídění a hodnocení údajů a informací týkajících se ČR či místního regionu</p> <p>- zdroj informací, obrazových materiálů, aktuality</p> <p>M- rozbor grafů, porovnávání čísel, výpočet hustoty apod.</p> <p>D- vznik prvního osídlení, vývoj, vliv historických událostí na osídlení</p> <p>Př- vliv osídlení na krajinu a vliv krajiny na osídlení, geologická stavba, druhy půd, rostlinná a živočišná výroba</p> <p>Ch- využití nerostných surovin v průmyslu, petrochemie, stavebnictví, farmaceutický průmysl</p> <p>F- typy elektráren, problematika jaderné elektrárny</p> <p>ČJ- významné osobnosti a kulturní památky</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - žák umí uvést orientačně aktuální počet států na mapě světa, rozdělit státy podle určitých parametrů např. z hlediska státního zřízení (formy vlády), zeměpisné polohy, území, počtu obyvatel a podle stupně rozvoje - dovede charakterizovat státy vyspělé a rozvojové, vymezit rozdíly mezi nimi - umí uvést příklady a charakterizovat nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení (EU, NATO, OSN apod.) - dokáže lokalizovat na mapě světa aktuální případy politických, národnostních a náboženských konfliktů 	<p>Politická mapa dnešního světa</p>	<p>EGS- mezinárodní integrace a spolupráce politická , vojenská i hospodářská, terorismus, globalizace</p> <p>Př- globální problémy- AIDS, oteplování, ekologické katastrofy, rozšiřování pouští, kácení tropických deštných lesa, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, podvýživa, hlad, AIDS, nemoci</p>	<p>Globální problémy – zpracovat formou skup. práce, diskuse</p> <p>Hra- vyspělé a rozvojové státy, Diskuse na téma: jak vyřešit problémy rozvojových zemí? Jaké problémy to jsou? Jak mohou vyspělé země pomoci? Je tato pomoc účinná? Apod.</p>

Školní vzdělávací program - Základní škola, Nový Hrádek, okres Náchod

Výstup	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, projekty, exkurze	Poznámky
- umí vymezit globální problémy současného světa, hledá jejich příčina diskutuje a navrhuje možná řešení			Ch- skleníkový efekt, ozonová díra, ropné havárie, nerostné suroviny a využití v hospodářství, znečištění pitné vody D- změny na politické mapě světa Ov- mezinárodní spolupráce, státní zřízení, formy vlády, náboženství, ICT- zdroj informací Cizí jazyk- vyhledávání informací

V Novém Hrádku k 1. září 2007 a dále.